

עלון שבועי נחלת סדרה

חידושי תורה בדרך הדרוש והאגדה על פרשת השבוע

מאת מחבר סדרת הספרים "נחלת סדרה" על התורה והמועדים

פורים תשע"ה שנה ז' גליון 176

לתגובות/הערות/דרשות והרצאות ניתן לפנות לטלפון – 050-4145482,

ניתן לקבל את העלון במייל chagitben@neto.net.il

הנושא: מעלת הפורים כאדם הראשון קודם החטא

ביום הכיפורים, והוא לומד זאת מן הפסוקים, שעל הכהן הגדול נאמר "ואל יבוא בכל עת אל הקודש" שרק ביום הכיפורים מותר לו להיכנס אל קודש הקדשים. ואילו אצל פורים נאמר: "ובכן אבוא אל המלך אשר לא כדת", שאפשר להיכנס בקודש הקדשים אף שאינו יום הכיפורים. ולפי דרכינו ביאורו, כי ביום הפורים על ידי קריאת המגילה מזכך את גופו ונעשה רוחני כבחנינת כהן גדול ביום הכיפורים, ולכן יכול להיכנס אל קדש הקדשים.

ונראה לומר מדוע בפורים זוכים למעלה גבוהה זו של כהן גדול הנכנס לקדש הקדשים, על פי מה שכתב בספרה"ק בני יששכר (מאמרי חודש אדר מאמר ז' אות ט') לבאר את דברי הגמרא בחולין (קל"ט): "המן מן התורה מנין? שנאמר "המן העץ". והביא בשם המשנת חסידים, כי המן הוא הנחש הקדמוני שגרם לחטא עץ הדעת, לכן פיתה את ישראל גם בימי אחשוורוש שיהנו מסעודתו של אותו רשע. וזהו: "המן מן התורה מנין?" מנין היה לו כח לקטרג על ישראל. ומתרצת הגמרא: "המן העץ אשר צויתך לבלתי אכול ממנו אכלת". שהצליח לעורר החטא של עץ הדעת על ידי שנהנו מסעודתו של אותו רשע.

וכך כותב בספר יערות דבש (חלק ב' דרוש ט') והסביר על פי זה מדוע ייעצה זרש להמן לעשות "עץ" גבוה חמישים אמה, כדי לעורר החטא של עץ הדעת.

והנה כשעשו ישראל תשובה, הרי שעל ידי תשובתם תיקנו את חטא עץ הדעת, וזכו להשיג בחינה של אדם הראשון קודם החטא. ולכן בכל שנה ושנה ביום הפורים מתעוררת קדושה נוראה זו, ויכול כל יהודי להשיג ולהגיע למעלה של אדם הראשון קודם החטא ולהידמות לכהן גדול הנכנס אל קדש הקדשים.

בזה יבואר היטב מדוע חובת סעודת פורים היא בבשר ויין דייקא, וכפי שכתב הרמב"ם (פ"ב מהלכות מגילה ה"ו) וז"ל: כיצד חובת סעודה זו? שיאכל בשר ויתקן סעודה נאה כפי שאר תמצא ידו. ושותה יין עד שישתכר וירדם בשכרותו. ע"כ. הרי שחיוב סעודת פורים הוא בבשר ויין. ויש לומר בדרך רמז, כיון שביום פורים זוכה כל יהודי להגיע למצב של אדם הראשון קודם החטא, ואמרו חז"ל (סנהדרין נ"ט) מה היה עושה אדם הראשון קודם החטא: "אדם הראשון

כתב בתיקוני הזוהר (תיקון כ"א): "פורים איתקריאת על שם יום הכיפורים, דעתידין לאתענגא ביה ולשנויי ליה מעינוי לענג". (פורים נקרא על שם יום הכפורים שעתידין בני ישראל להתענג בו, עד שכל העינויים שנצטוונו עליהם ביום כיפור, יהפכו ביום זה לעונג). כלומר, חז"ל השוו את פורים ליום הכיפורים, וצריך להבין במה דומה פורים ליום הכיפורים, שהרי יום כיפור הוא יום של תענית וכי תפילות ואילו פורים יום של שמחה אכילה וריבוי שתייה?

אלא יעויין בספה"ק קדושת לוי (קדושה ראשונה) שנתקשה בדברי הגמרא במגילה (ג.), שמבטלין תלמוד תורה עבור קריאת המגילה, שלכאורה תלמוד תורה כנגד כולם ומדוע מבטלין תלמוד תורה למקרא מגילה? והרחיב, שהתורה הקדושה היא בחינת "שמים" ואילו קריאת המגילה היא בבחינת "ארץ", ועל ידי קריאת המגילה מזכך את כל הגשמיות בעולם הזה. והקורא במגילה מזדכך ומתנקה עד שנעשה רוחני לגמרי. יעו"ש באריכות.

והנה מעלה זו מצינו גם אצל הכהן הגדול ביום הכיפורים, שמובא במדרש (ויק"ר כא, יב) על הפסוק (אחרי מות ט"ה, י"ז) "וכל אדם לא יהיה באוהל מועד". שואל המדרש: וכהן גדול לא אדם היה? אלא כההיא דאמר רב פנחס, בשעה שהיה רוח הקודש שרוי עליו היו פניו בוערות כלפידים עליו, הה"ד (מלאכי ב', ז') "כי שפתי כהן ישמרו דעת וגו'". ע"כ המדרש. נמצא שהכהן גדול בעת כניסתו לקודש הקדשים, סרו ממנו כל המניעות הגשמיות ונעשה כולו אש קודש ורוחני כמלאך ה'.

וכן מצינו שבעבודת יום הכיפורים נקרא הכהן גדול בשם "אישי" – "אישי כהן גדול", ומסביר הרה"ק רבי צדוק הכהן מלובלין זי"ע בספרו פרי צדיק (מאמרים לעיוכ"פ), שהוא מלשון אש, נשמתא בלא גופא כלל, כי הקב"ה בכבודו ובעצמו נכנס ויוצא עמו כדאי' בירושלמי ובמדרש.

מעתה מבואר היטב מדוע פורים דומה ליום הכיפורים, כי אלו שני הימים בשנה, שבו זוכה האדם הגשמי לזכך את הגשמיות ולהיהפך לבחינת מלאך, שכולו רוחני.

בזה יבואר היטב דברי השפת אמת (פורים תרנ"ז), שמחדש כי ביום הגדול פורים יש לכל יהודי כח כמו הכהן הגדול

מיסב בגן עדן היה והיו מלאכי השרת צולין לו בשר ומסנניו לו יין".

עוד יבואר בזה, מצינו בפרקי דרבי אליעזר (פרק נ') בעניינו של חרבונא שהיה מסריסי המלך והראה למלך את העץ והביא לתליית המן; באותה שעה מה עשה אליהו זכור לטוב? נדמה כחרבונה אחד מסריסי המלך, אמר לו: יש עץ בביתו של המן מבית קדשי הקדשים גבוה חמישים אמה, שנאמר (מלכים א' ז', ו') "ואת אולם העמודים עשה חמישים ארכו", מיד ציוה המלך לתלותו עליו. ע"כ. וכתב בהגהות מיימוני (מגילה פ"א ה"ז): צריך לומר "חרבונה זכור לטוב". כדי לרמוז על אליהו הנביא שנתלבש בו ונקרא בתלמוד (ברכות ג): "אליהו זכור לטוב". וכתב הרד"ל (בביאורו שם על פרקי דרבי אליעזר) ש"חרבונה" עם הכולל עולה בגימטריא "פינחס זה אליהו".

ויש לומר כי נתגלגל הדבר שדוקא אליהו יתגלה להציל את כלל ישראל בזמן זה, כיון שעל ידי תשובתם זכו להשיג בחינת אדם הראשון קודם החטא וכמו כן אליהו הנביא זכה להגיע למצב של אדם הראשון קודם החטא, כמובא במלכים (ב' פרק ב') "ויהי בהעלות ה' את אליהו בסערה השמיים". וכתב על כך הרד"ק שם "כי הכניסו האל בגן עדן עם גופו כמו שהיה אדם הראשון קודם שחטא". וכך מצינו במדרש (ויק"ר פכ"ד) "אם יאמר לך אדם: שאילו לא חטא אדם הראשון ואכל מאותו העץ היה חיי וקיים לעולם? אמור לו אתה, כבר היה אליהו שלא חטא והוא חי וקיים לעולם".

כתב הגאון רבי רפאל חיים פונטריומולי בילקוט מעם לועז (על אסתר פרק טו הלכות פורים קטן ד"ה ולכן דף רעב. סידרת ילקוט מעם לועז מחולקת לכמה וכמה מחברים, ראש וראשון היה הגאון רבי יעקב כולי שהוא חיבר את ילקוט מעם לועז על ספר בראשית ועל ספר שמות עד פרשת תרומה. לאחר מכן המשיך רבי יצחק מאגריסו על ספר שמות וכן על ספר ויקרא ובמדבר, ואחר כך בא רבי יצחק ארגואיטי וחיבר את הפירוש לספר דברים. והגאון רבי רפאל חיים פונטריומולי חיבר את ילקוט מעם לועז על מגילת אסתר, כל אלה היו מגדולי קושטא לפני כשלוש מאות שנה), בשם מגן אברהם וז"ל: וכל מי שמקיים מצוות הפורים כראוי בכל הפרטים והדקדוקים, זוכה לאריכות ימים לו ולבניו. עכ"ל.

ולפי דרכינו יש לומר, כיון שבפורים זוכה להשיג בחינת אדם הראשון קודם החטא, וחטאו של אדם הראשון הביא מיתה לעולם, הרי שבתיקונו זוכה להביא חיים לעולם לו ולכל משפחתו.

וכן, איתא בגמרא (מגילה ד:): "מפני שעניניהן של עניים נשואות במקרא מגילה". ויש לפרש בדרך רמז, כיון שעל ידי קריאת המגילה מעוררים את הארת פורים שהיא הארת אדם הראשון קודם החטא, ואדם הראשון על ידי חטאו נתקלל "בזיעת אפיך תאכל לחם", הרי שקריאת המגילה מסירה קללה זו, ומשפיע על כלל ישראל שפע של פרנסה טובה ורחבה.

נאחל לכל הקוראים היקרים!!!

פורים שמח, ושנזכה לכל השפעות הקדושות היורדות ביום גדול ונשגב זה ויתמלאו כל משאלות לבנו לטובה ולברכה אמן.

מערכת נחלת שדה

החייב להשתכר:

כתב בספה"ק שם משמואל (תולדות תרע"ח) וז"ל: והנה כ"ק אבי אדמור"ר זצלה"ה הגיד במצות החייב לבסומי בפוריא, שאין הפירוש שתהיה המצוה להשתכר דוקא, אלא המצוה היא השתיה לבדה, אלא שיחוס על אבידת הדעת דהיינו מחמת שישתכר, שגם את זה יפקיר עבור המצוה, וע"כ ע"י השתיה זוכין לדעת ומוחין גבוהין כדאיתא בספה"ק. כי כל מה שאדם נותן בעבור המצוה, זוכה בעבור זה לתוספת מרובה מאותו מין עצמו שהפקיר בעבור המצוה. עכ"ד.

ומובא בספר קול מבשר (על פורים): הרבי רבי בונם ז"ע אמר על מאמר הזוה"ק שיום הכפורים הוא כיום פורים. משמע, מדתלוי יום הכפורים בפורים, אם כן, פורים גדול יותר מיום הכיפורים, ומפני מה? ואמר, שביום כיפור מענה את הגוף, ובפורים מענה את הדעת. דחז"ל אמרו (מגילה ז ע"ב), מחייב איניש לבסומי בפוריא עד דלא ידע בין ארור המן לברוך מרדכי, ועינוי הדעת גדול יותר מעינוי הגוף. ומשום זה תלוי יום הכיפורים בפורים. [שיח שרפי קודש ח"א אות ל"ב].

הרה"ק רבי יחזקאל משינווא ז"ע מבאר את ענין השתיה עד דלא ידע שהוא כדי להגיע לעולם הבית שהוא למעלה מהדעת כמו ביום הכיפורים שאז נפתח שער הבינה, ואלו הם דבריו בספרו "דברי יחזקאל" (לפורים ד"ה חייב) וכאשר השי"ת עוזר לנו מיידם ופור המן גהפך לפורנו - שאדרבה הם נופלים לעומקא דתהומא רבא, נתחייבנו לעשות משתה ושמחה בפורים לעורר אז בסוד יין המשומר להגיע לקדושה גדולה, עולם הבינה ששם הוא יין המשומר בענביו, שאין בו מגע עכ"ם כלל, כמ"ש הרמ"א ז"ל בספר מחירי יין (בפסוק "ויקהלו היהודים"). והוא מדרגת כה"ג ממש ביום הכיפורים ... וזהו שכתבו הספה"ק שיום פורים - היינו יום כיפורים, כי ביום הכיפורים רק הכהן גדול השיג הקדושה הזאת, ובפורים יוכל כל איש מישראל להשיג הקדושה הזאת. וזה כוונת הש"ס: חייב איניש לבסומי בפוריא, היינו לבוא לבסימות ומתיקות קדושה גדולה בפורים, עד עולם הבינה, עדלא ידע בין ארור המן לברוך מרדכי. היינו לבוא לעולם ההוא שאין בו מגע עכ"ם כלל. עכ"ל.

נמצא כתוב במכתב מר' צבי הירש מזידטשוב זיע"א וזה לשונו: "ובקשתי שתשמחו ותשישו בשמחה כימי הפורים האלה וכל השותה בפורים כאילו מתענה משבת לשבת" (הו"ד בספר "ימי הפורים" עמ' ק"ז).

להתענג בתענוגים - - -

להאזין לשיעוריו המרתקים של

הרב איתי חיים בן אהרן שליט"א

התקשרו לטלפון שמספרו: 050-4133783

במחיר שיחה סלולארית רגילה, חינום לבעלי

מסלול 'ללא הגבלה'.

השיעורים ערוכים עפ"י נושאים ותתי נושאים:

פרשת השבוע, מועדים, תנאים ואמוראים, הלכה,

ספר אהבת חסד, ועוד.

מעולה לניצול זמן המתנה/נסיעה/הליכה, ללימוד

מענג ומשובח נפש.

(לשמיעת שיעורים על פורים הקישו: 228)

הכניסו המספר לאנשי הקשר שלכם, ותהיו בקשר...